

DELAVSKA POLITIKA

GLASILO SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo je v Mariboru,
Ruška cesta 5, poštni predal 22.

Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uprava: Maribor, Ruška c. 5, poštni predal 22.
Ljubljana, Poljanska c. 12, pošt. pr. 104.

Ček, račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za inozemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Debela tiskana beseda stane 1—Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1—Din. V oglasnem delu stane petna enostopna vrsta 2/25 D. Pri večjem številu objav popust.

Št. 7.

V Mariboru, sobota 22. januarja 1927.

Leto II.

Delavci in kmetje, razženite svoje upropaševalce!

V nedeljo mora združeno razredno delavstvo razjuri vse meščanske stranke brez razlike, razgnati pa mora zlasti lažnjivi in odvrtni slovenski klerikalizem. V tem zgodovinskem trenutku pošiljamo zavednemu slovenskemu delovnemu ljudstvu poslednji opomin: **Združite vse svoje sile in razženite upropaševalce in ubijalce naroda!**

V nedeljo se mora pokazati zavednost našega delovnega ljudstva, moč in pomen njegove združene volje in moči.

Stoinkoletja tlači in izkorišča narod ena in ista tenka plast grabeljivcev, nasilnikov in goljufov. Stoinkrat se je ponovila ogabna komedija z ljudskimi potrebami in z ljudskim življenjem. Vsikdar je pa bil rezultat isti: Ugnjetene in prevarane mase so morale dalje garati in krvaveti, obljubljene pomoči in rešitve ni bilo.

Ali naj se okrutna šala ponovi in uspe še enkrat?

Ne!

Nedeljske volitve morajo izpričati naši sleparski in pogoltni buržuaziji, izpričati nositeljem ljudstvo upropaščajočega režima, izpričati goljufivi slovenski klerikalni stranki, da so zlati časi brezmejnega ljudske neumnosti, na kateri se je doslej gradila premoč, za vedno minuli. Izpričati morajo nedeljske volitve, da so Slovenci nehali biti politični in razredni hlapci svoje buržuazije, da so nehali videti v vsakem črnokutniku, v vsakem političnem sleparju in v vsakem močlo in bogastvom natovorjenem oslu, svojega gospodarja in odrešitelja. Izpričati morajo nedeljske volitve, da ima naš združeni delovni narod svojo zavest, svoj ponos, svoja stremiljenja in svoj cilj! Da je ta narod ves drugačen, kakor so ga bili doslej vajeni videti tisti, ki so ga vladali.

Streti mora naše meščanske stranke, streti mora naš klerikalizem, da bo kraj neznošnim razmeram, v katerih živi naš delavec in naš kmet. Ta delavec in ta kmet sta na koncu svoje strpljivosti, ker sta gladna in izmučena. Gnjev in obup ju preveva danes nad vsem, kar se danes dogaja, bes in prezir za vse, ki so to zakrivali. In zakrivali so vse to v prvem redu tiste stranke, ki se danes potegujejo za njune glasove. Dobile bodo odgovor, pri nedeljskih volitvah ga bodo dobile!

Povedali smo tekom volilne borbe, za kaj gre. Povedali smo, da hočemo, da služijo samouprave ljudstvu, njegovim potrebam, in ne pogoltni buržuazije. Toda povedali smo tudi, da pri teh volitvah ne gre samo za samoupravo, gre tudi zato, da se manifestira proti celokupnemu današnjemu političnemu in gospodarskemu stanju v državi, da se demonstrira proti režimu, ki je slep in gluha za tragično usodo prevara-

nega naroda. V Beogradu se buržuazija igra vlado, ona misli, da je samo zato tukaj, da nalga narodu vedno krutejše davke, ne vpraša pa, odkod naj narod jemlje. Industrija propada, poljedelstvo propada, propada ves delovni narod v mestih in na vaseh — vlada pa pritiska z davki in s politično reakcijo. Pritiska z davki, medtem ko jemlje narodu poslednje socialne drobtine, poslednje pridobitve. V času, ko imamo v državi na stotisoče brezposelnih, se ukinjajo vse podpore, se ukinjajo celo posredovalni uradi dela; v času, ko razsajajo bolezni in glad povečava umrljivost, se reducirajo proračuni javnih bolnic; v času, ko invalidi padajo vsled onemoglosti na cestah in se ubijajo sami, se jim po zakonu določene podpore brišejo; v času, ko se govori o dviganju prometa, se mečejo železničarji na ceste in se tistim, ki so še v službi, reducirajo še bolj nesramno nizke plače! V času, ko je povsod vse polno brezposelnih, zadržuje vlada denar, ki so ga delavci sami vplačali v njene kase za slučaj brezposelnosti — v času, ko je naš mednarodni položaj ogrožen, nimamo ne vlade, ne parlamenta! Ljudstvo ne sme vedeti, kako se gospodje igrajo z njegovim življenjem!

Proti nadvladi klerikalizma in buržuazije doma, proti nadvladi razrednih in političnih uzurpatorjev v Beogradu — za to gre pri teh volitvah!

Naši delavci in kmetje, ki so spregledali položaj in igro in so se združili, bodo v nedeljo glasovali za liste združenih delavcev, da razženejo ljudske sleparje in izpremenijo današnje neznosne, narod in državo upropaščajoče razmere!

Vsi v boj za kandidatne liste združenih delavcev, vsi v boj proti klerikalizmu, proti buržuaziji, proti izkoriščevalcem in zatiralcem!

Vsi v boj proti reakciji, proti grozeči diktaturi peščice!

Doli z reakcijo!

Doli z eksploatacijo delavcev in kmetov!

Doli s politiko davčnega davljenja delovnih slojev!

Doli s centralističnimi in avtonomističnimi sleparji in zavajalci naroda!

Proč s korupcijo in krajo ljudskega imetja!

Doli z diktaturo!

Za parlamentarizem in demokracijo!

Za pravice delavcev in kmetov!

Za vlado dela in poštenja, za vlado, ki bo služila interesom delavcev in kmetov!

Za svobodo, za odrešitev delavca in kmeta!

Za socializem!

Delovni narod, delavci in kmetje, na volišča! Glasujte za liste združenih delavcev, glasujte za svojo rešitev in bodočnost!

služek. Pa se gosposke stranke zanj doslej niso brigale, prepuščale so ga svoji težki usodi. Še več! Delale so na tem, da se ga še bolj izkorišča, in ko je vlada uvedla na njegovo siromašno plačo še davek na ročno delo, so ga te stranke tolažile s potrebo patriotizma in druge take, za ljudsko maso namenjene stvari. Sedaj, ko delavstvo politično vendar nekaj pomeni, sedaj, ko gre za njegove volilne kroglice, pa bi ga rade ogoljufale še za njegov glas v tej politični tekmi. Zato polnijo sedaj predale svojih listov z lepimi pozivi na delavstvo, na železničarje, na delovni narod sploh — na tisti delovni narod, ki ga doslej niso marale in za katerega ne popisno gospodarsko in socialno trpljenje se niso niti najmanj brigale.

Pa ni to delavstvo več tako, kakor je bilo v lepih starih časih, ko je bil gospod vse, hlapec pa samo hlapec. To delavstvo, to slovensko delovno ljudstvo je izpregledalo odvrtno igro z njegovimi potrebami in z njegovim življenjem, to delav-

stvo je danes mnenja, da je več vreden zadnji hlapec kot sto gospodov. Tako sodi danes to delavstvo, in nima nobenega namena, da bi vršilo gospodom, poleg gospodarskega, še politični kuluk.

Zaman, klerikalci, zaman buržujske stranke apelirate na delavstvo — ono ne samo, da ne mara glasovati za vaše lažnjive programe, katerim slede vedno zločinska dejanja, ono kuje danes v svojih organizacijah orožje, da vas sploh strmoglavijo. Da strmoglavijo in zdrobi oni družabni režim, ki drži vas, vaše stranke, vaše predprave. Ono hoče vojsko hlapcev kapitala, proti gosposkemu režimu kapitala! Ono vas bo vrglo ob tla! Ono bo postavilo nov družabni red, v katerem ne bo lačnih in obupanih pa rejenih in veselih, ono bo vpostavilo režim dela, pravice dela.

Ne pehajte se, pijavke in sleparji, za delavske glasove, pustite ga v miru, skrbite prej za dan, ko bo delavstvo z vami s svojo strnjeno močjo in jekleno roko obračunalo!

— — —

Delovno ljudstvo vstaja!

Radičeva in radikalna stranka sta v Sloveniji odigrali, demokratska stranka poti krvavi pot, da reši svoje postojanje, klerikalci pa ženejo v boj poslednjega duhovnika, da zadržijo neizbežni polom njihove politike in njihovega gibanja, vsaj v tej obliki, kakor je danes! To je v kratkem slika današnjega stanja političnih meščanskih strank v Sloveniji. Nasproti tem propadajočim, v lastni nemoči in v lastnih sleparijah in intrigah se lomečih buržuaznih strank, pa stoji združeno delavstvo, podprto od delovnega kmečkega ljudstva, polno zanosa in poleta, polno nezlomljive vere v svojo zmago! Kdo naj spričo združenih naših bataljonov, kdo naj spričo nepopisnega navdušenja, ki smo ga čutili na neštetihih imponantnih volil-

nih shodih širom cele Slovenije, še dvomi v uspeh, kdo naj si še upa tajiti, da se poraja, nasproti propadajoči sili meščanskih strank, nova, mladeniška, borbeno, revolucionarna delavska in kmečka sila, ki bo postavila naše javno in socialno življenje na povsem nove osnove?!

Buržuazija propada, proletariat vstaja!

In da se dan njegove popolne zmage bliža z urnimi koraki, bodo pokazale nedeljske volitve, ki bodo zadale naši buržuaziji in našemu klerikalizmu usodni udarec!

Kmalu pride čas, ko se bodo spet »zlati gradevi majali«!

Delavec in kmet — združena — bosta odslej pisala politično in socialno zgodovino Slovenije!

V borbi z njimi jih boste spoznali!

Delavski razred že dolgo časa ni bil na celi fronti v tako odločnem boju s svojimi političnimi sovražniki, kakor je v sedanjih oblastnih volitvah. Vzrok temu je bila nedvomno prevelika razcepljenost med delavstvom. In z vsa pravico so meščanske stranke kakor tudi razni parasiti delavskega boja v trenutku, ko je delavstvo nastopilo enotno, zagnale huronski krik, pograbile vse psovke in laži in zavijanje, da bi napravilo nekaj zmed v vrstah socialističnega delavstva.

Mi se tega boja ne bojimo. Boj pozdravljamo, ker v boju morajo sovražniki delavstva pokazati svoje pravo lice, razodeti svoje interese in svoje črne nakane. V tem boju pa že ne pravijo, da je socialistični program napačen, ne pravijo, da delavstvo ne bi smelo zahtevati svoje pravice. Ne, tega ne pravijo, pač pa govore o socialpatriotih, da so voditelji delavce prodali, da niso nič dosegli itd. V tem tiči tista velika lumparija, ko vendar vsi vemo, da voditelji ne morejo ničesar doseči, marveč le močno organizirana stranka, ki si pripori zadosten politični vpliv.

Naši klerikalci in demokrati so sedeli v vladi, pa so o delavskih za-

htevah molčali. V vladi so bili, pa je vlada jemala delavstvu razne pridobitve in mu nakladala ogromne direktne in indirektno davke. Ne Korošec, ne Žerjav, ne Pucelj, ne Ravnihar, nobeden ni prirejal protestov proti vsem krivicam, ki so se dogajale tekom vse dobe takozvane »parlamentarne Jugoslavije«.

Rekli smo, da se v boju sovražnika prav spozna. Da!

Oglejmo si volilni boj meščanskih strank.

Klerikalci, kmetijci, demokrati, vsi vedo drug o drugem cel »pater-nošter« grehov. In te grehe si sedaj med seboj očitajo, kakor da bi prej ne bili vedeli za nje. Očitajo si korupcije, goljufije, nepoštenost, izdajo naroda, izdajo Slovenije itd. In pravijo obenem, da smo Slovenci politično in kulturno najbolj razvit narod v državi.

Leta in leta molčati o grehih, domala molčati o korupcijah, zato, da se s takim blatom šele ob volitvah prav pošteno pita narod, se ga s tem ogoljufa, da nima časa misliti na svoje interese in presojati politiko s svojim treznim razumom. To je demoralizacija! Pri nas v Sloveniji nikdar še ni bilo zdrave politike. Ves politični boj se giblje že od

Delavstvu!

Vse meščanske stranke, od klerikalne do Radičeve, se zlasti v teh vročih volilnih dneh obračajo na delavstvo, se poganjajo za njegove glasove, obljubljajoč mu vse

mogoče ugodnosti — po volitvah. To delavstvo je dosedaj stradalo in propadalo v brezposelnosti in siromaštvu, in v kolikor je delalo, je delalo kot črna živina za slab za-

nekaj okoli farških kuharic in okoli bogatih mesarjev in bank. Kako hočete, da bo narod politično in kulturno vzgojen, če ga učite, kako naj se valja po blatu. To je nemogoče, zato tudi ni misliti na politični vpliv ne naroda, ne delavstva, dokler bo prevladovalo tako gnusno političarenje naše meščanske mentalitete. V kolikor je narod politično zrel, je to pripisovati njegovi nadarjenosti sploh.

Slovenske meščanske stranke pri nas so te razmere zakriville, enako kakor buržuazija drugih pokrajin drugod v državi. Zakaj njih edini program je edino zveličavno vladno korito, pri katerem potem hlapčujajo enkrat ta, enkrat oni.

Delavci, kmetje, narod sploh! V svojih srcih čutite že zdavnaj, da je politika slovenske buržuazije kotel godlje, iz katere izhlapeva smrad in gnoloba prostštva, v katerem ni zdravega jedra, da bi pognala iz nje

klica zdrave gospodarske in socialne politike.

Če ni drugega, je že to tako važen razlog, da se socialisti in ves delovni narod tega močvirja ognijo, se združijo in ostanejo jedro delavske politike v državi.

Buržuazija ne trpi, buržuazija ne strada, zato se lahko tepe na tak fakiški način še petdeset let, in mi naj vso to komedijo petdeset let gledamo in mirno prenašamo? Ne!

Pri teh volitvah nastopamo enotno, pri teh volitvah mora biti naš nastop impozanten; strah mora vcepiti buržuaziji naš nastop, usta ji mora zamašiti; po volitvah pa okrepimo svoj pokret, ker ne maramo več poslušati in prenašati demoralizujoče »politike« te »kulturne« buržuazije.

Geslo: »Zedinjeni bomo močni«, nam morajo potrditi zaenkrat te volitve.

Impozantni shodi delovnega ljudstva!

Silna borbenost in napredek naših vrst.

Tudi tekom tega zadnjega tedna pred volitvami smo socialisti priredili vse povsod nešteto volilnih shodov. V našem listu smo doslej omenili precej shodov — vendar pa le tretjino vseh, kar se jih je doslej vršilo. Tudi danes nam primanjkuje prostora, da bi omenili vse shode, sestanke in konference, ki so se vršile še te zadnje dneve, zato se omejujemo le na priobčitev dopisov, ki najbolj karakterizirajo razpoloženje volilnih mas po deželi. Iz vseh doslejših poročil o našem volilnem gibanju v ljubljanski in v mariborski oblasti je razvidno, da vlada za našo stvar povsod veliko navdušenje in odločna borbenost. V nedeljo se bo pokazala naša odločna moč in naše silno napredovanje.

Ljubljana je spregovorila.

V četrtek zvečer se je vršil v dvorani Mestnega doma v Ljubljani sijajno obiskani shod združene delavske liste. Na shodu so govorili ss. Sedej, dr. Lemež in Tokan. Prvič po dolgem času smo videli naše delavstvo, neglede na desnico ali levico, združeno v eni sami volji: zmagati in pomandrat črn klerikalizem. Združeni delavci bodo v nedeljo spregovorili svojo odločno besedo in tudi »Slovenec«, ki danes nesramno laže o tem našem velikem shodu, bo moral priznati, da se delavstvo združuje in da se bližajo slabi časi za klerikalizem.

Volilci v litijem okraju za delavsko enotnost in zmago.

V litijem okraju so dosedaj bili vsi shodi in sestanki združene delavske liste jako dobro obiskani, kakor n. pr. v Hotiču, Dol. Logu, Gradcu, Litiji, Zavrstniku, zlasti pa v Zagorju. Akoravno se delavstvu nasprotni kandidati na vse načine trudijo in natolčujejo, vendar je že vsem znano, da bomo v litijem okraju zmagali zavedni in združeni delavci. — Klerikalno stranko smo vrgli popolnoma ob tla, in njen kandidat sam priznava, da je klerikalna polomija neizbežna, SDS in SKS pa v našem okraju več ne prideta dosti v pošte. Pri združeni delavski listi je pa drugače; ne pretiravamo, če trdimo, da dosežemo število glasov daleč preko količnika. Našim klerikom je naša lista trn v peti, saj volilci vendar vidijo, da so na klerikalnih listah sami doktorji, in sicer kar do 30 jih je — in ti klerikalci si še upajo govoriti, da zastopajo zatirani delavski in kmečki sloj! Sram vas bodi!

»Slovenec« z dne 16. jan. je prinesel poročilo o našem shodu dne 9. t. m. v Hotiču. Pravi, da nismo imeli nobenih poslušalcev. Tem potom pritramo, da je avtor tega falzificiranega poročila lažnjivec najgrše baže.

Sedaj pa naprej. Čudimo se, da klerikalci toliko govore o svoji sigurni zmagi. Zakaj se pa zaključujejo vsi shodi in sestanki, kakor n. pr. 16. t. m. na Vačah in v Gradcu pri Vrhovcu, s pretepom? In to s tako hudim pretepom, da je imel

litijski zdravnik oni dan izvanredno veliko posla! Ali se zavedate, da se naši volilci ne udeležujejo pretepaških shodov in se tudi teh niso, torej kdo je vzrok temu? Mi smo trdno prepričani, da vi sami! Ker vas zavedno in že večkrat od vas narfabano ljudstvo trumoma zapušča, govorite in kričite še bolj o zmagi! Čestitamo na taki tolažbi!

In še nekaj vas vljudno vprašamo: Povejte, kaj ste pa naredili koristnega za časa vašega županovanja v Litiji za delavce in kmete in še posebno za onemogle občane? Ali se še spominjate, kako vas je na eni zadnjih občinskih sej vaš podžupan s sklenjenimi rokami vprašal: »Kam bomo prišli, če bomo tako gospodarili?«

Prišel je čas obračuna. Delavci in kmetje v litijem okraju so vas spoznali, obrnili so vam hrbet in se združili v eno silo, da vržejo vas in vse današnje neznozne razmere. Naši delavci in kmetje bodo v nedeljo glasovali za listo združenih delavcev!

Ptujski okolica za socialistično listo.

V Ptujski okolici se je vršilo zadnje 3 tedne okrog 30 volilnih shodov in sestankov, ki so bili skoro vsi izredno dobro obiskani. Na shodih in sestankih so poročali sodrugi Šegula, Gabriel, Mar in Čebašek. Na nedeljskem shodu v Ptujju je poročal sodr. Golouh. Vsi referenti so povdarjali na shodih in sestankih, važnost sodelovanja kmeta in delavca na političnem in gospodarskem polju, v državi in v samoupravnih oblastih. Razkrinkali so nadalje gnolobo meščanskih strank ter pokazali, kako te stranke razumejo delo za kmeta, delavca in obrtnika. Zanimivo je zasledovati ljuto medsebojno borbo med klerikalci in sam. demokrati v ptujem okraju z enega shoda so pregnani klerikalce, z drugega pa demokrate. Razjarjeni volilci se tepejo med seboj, bér so od meščanskih hujskačev našuntani. Radič straši po ptujski okolici z razdelitvijo zemlje, samo povsod pozabi povedati, da sedaj ni več v Zagrebu ampak v Beogradu in da je odgovoren za vse gorje, katero se danes godi našemu narodu. Na tem mestu bodi povedano, da bi bili, kakor hitro bi se kmet delavec in obrtnik združil v razredni organizaciji, vsi gg. klerikalci, demokrati in radičevci nerazdružni bratje. Pove-mo tudi vsem buržujskim agentom in hlapcem, da je kmet, delavec in obrtnik, sit besed in obljub, on hoče dejanj, ki jih pa buržuazne stranke niso sposobne, ker mečejo v en kup i gospodarja, i hlapca, i izkoriščevalca i izkoriščenega. Vsak razredno zaveden kmet, delavec in obrtnik bo volil dne 23. januarja kandidate združene delavske liste, katerih skrinjica je druga, ker le razredni kandidati bodo mogli delati za razredne in strankarske interese kmetov in delavcev, ter ustvariti boljšo bodočnost. Zato 23. jan. vsi razredno zavedni na volišče in vrzite kroglico v našo skrinjico.

Celjsko delavstvo bo zmagalo!

Celje, 20. jan.

Udri ga! Tako si mislijo klerikalci pri vsakem volilnem boju in tudi pri teh volitvah bruhaajo ogenj in žveplo na delavske stranke. Posebno jim je v želodcu »Združena delavska lista«, ki bo v nedeljo brezdvomno odšknila klerikalni stranki precej glasov. Tudi o našem volilnem shodu, ki se je vršil preteklo soboto v Gaberju, si je »Slovenec« dopisnik privoščil našega govornika, ki je bil tako predrzen, da je o naših klerikalcih povedal nič drugega kot golo resnico. Na očitek, da so se socialisti v Gorici pred vojno družili z Italijani, odgovarjamo, da je to gola izmišljotina, ki ima namen zakriti neizpodbitno dejstvo, da so slovenski klerikalci v Gorici bili dosledno združeni z italijansko liberalno stranko in sicer v deželnem zboru, kjer so se z najhujšimi italijanskimi šovinisti borili proti ostalim slovenskim strankam. Za to se koncem koncev prav nič ne čudimo, če delajo isto tudi sedaj, ko jim politični kšeft tako kaže. Ker govori celjski »Slovenec« dopisnik o »generalih«, naj bo tako prijazen in naj pove, kaj so nekateri klerikalni generali naredili med vojno v begunskih taboriščih, da preprečijo odnašanje živeža, ki je bil namenjen za umirajoče begunske otroke in starčke, na dunajski dvor, kjer se je visoka in sita »po milosti božji« gospoda redila na račun gladnih beguncev. V ostalem povemo i klerikalcem i demokratom, da je grdo in odijozno, če se primorske volilce z lepimi besedami vabi v ta ali oni tabor, ko je pa bilo treba za te begunce kaj narediti, so vsi skupaj molčali in pustili Prinorce njih usodi. Končno povemo obojim, da mi nismo pri nobeni stranki fehtali za glasove za celjski mandat, dočim se je to zgodilo na nasprotni strani, od koder so prihajali in še prihajajo fehtati za volilne kroglice. Če vedno pravite, da nas nič ni, po kaj hodite potem k nam iskat? Vedite eni in drugi, da so za delavstvo vse meščanske stranke enake, zato bo v Celju in drugod volilo za delavske kandidate ter pustilo slovensko in nemško buržuazijo, naj se med seboj kavsa.

V soboto, 22. t. m., vsi zaupniki na sestanek, ki se bo vršil ob 19. uri v gostilni »Jugoslovan« v Gaberju. Vsak zaupnik je dolžan, da se sestanka zanesljivo udeleži!

Naša volilna pisarna bo na dan volitev cel dan odprta. Pisarna se nahaja v Vodnikovih ulici 3. Posebno zaupniki naj vzamejo to na znanje ter pošiljajo volilce radi informacij v naš volilni lokal.

Tudi v Kranju napredujemo.

Tudi v našem srezu se vrši zadnje dni živahna volilna borba in sicer največ med dvema navidez. zelo sovražnima rivalima, t. j. med demokrati in klerikalci. Zadnji so imeli 6. tm. shod v Šenčurju pri Kranju. Dopisnik »Slovenca« v poročilu o tem shodu ni pozabil se spodtakniti v naše sodruge češ, da so se socialisti prišli na njihov shod učiti. Strašna domišljija! Sicer pa eno stvar so naši sodrugi na tem shodu opazili in si jo bodo zapomnili, namreč, s kakšno odločnostjo in fanatizmom gredo klerikalci na delo za svoje koristi. To obogatitev naših izkušenj nam torej »Slovenec« lahko privošči. Sicer pa morajo klerikalci tudi v kranjskem srezu imeti slabe izgleda, čeprav je ta srez zelo črn. Poslanec Brodar, ki ima v kranjski okolici bogato posestvo se trudi na vse kriplje spraviti pod streho pri predstojajočih volitvah vsaj tisto, kar je bilo do sedaj vedno njihovo. Njegovemu trudu se že kmetje v Kranju pri »Jahaču« smejejo, češ, da za en glas tudi že vola ponuja. Mi pa ne verjamemo, da bi poslanec Brodar lahko vsakemu nezadovoljnému s klerikalci v kranjskem srezu lahko vsaj piščanca ponudil, da jih zopet voli, ker tistih klerikalnih mal-kontentov je toliko, da tudi precejš-no Brodarjevo posestvo za ta namen ne bi zadostovalo. Še bolj prefrigano znajo glasove loviti demokratje v Kranju. Če ne gre drugače, skušajo

vsaj potom obrtniških korporacij prititi z volilci v stik. Radi tega je bil tudi v nedeljo, dne 16. tm., sklican v Kranju obrtniški protestni shod, ki je bil pravzaprav le napeljava trohice vode na polomljen demokratični mlin. Isti dan se je vršil v Kranju tudi naš volilni shod in sicer dopoldan, v Šenčurju pa popoldan. Topot zopet demokratiško »Jutro« (18. jan.) poroča, da je bilo na našem shodu 15 ljudi. Konstatiramo, da se je gospodu demokratiškemu poročevalcu na našem shodu, katerega je sredi zborovanja zapustil, najbrže nehote matematična sposobnost njegovega možganskega aparata pri številki 15 ustavila. Pa nič zato, če kdo misli, da nas je v Kranju le 15 po številu. Kristus je imel le 12 apostolov, pa so tisti ustvarili to, kar je tako salamensko težko razbiti. Izvršil bo to šele socializem, ki tudi v Kranju že poganja močne korenine in si pridobiva nepobitne pravice do obstoja. To pa radi tega, ker je marksistični socializem zgrajen na trdni skali zgodovinskih faktov in človeške pravice, čemur buržuazna jeza pač ne more škoditi.

Iz ljubljanske okolice.

Ježica pri Ljubljani. Za te volitve se je delavstvo združilo in bo združeno pomedlo s klerikalci in demokrati, ki so žal nalovili mnogo delavskih glasov v času razkola. To pot bo tudi naše delavstvo na Ježici glasovalo kompaktno za našo 3. skrinjico. Pa ne samo delavci, tudi kmetje. To klerikalci čutijo in njihova bojazen pred ljudsko sodbjo se dobro čuti v nedeljskem »Slovencu«, ki hoče žaliti našega kandidata sodr. Zormanja, poljskega čuvaja, po domače Skalarja. »Slovenec« pravi, da naj naš Skalar rajši zajce lovi; mi pa pravimo, da imamo raje poštenega čuvaja za kandidata, kot pa dohtarje in advokate, kot klerikalci, in zato svetujemo »Slovenčevemu« dopisniku, naj rajši verne ovčice lovi, nas na Ježici pa v miru pusti. Kajti vaš nedeljski shod sam je pokazal, da je Ježica za klerikalce izgubljena, ker večina vidi, da je le v združenju delovnega ljudstva rešitev. — Ježičani.

Šoštanj.

Nedelja 23. januarja bo zopet odločilni dan delovnega razreda. Videli bomo, koliko smo se naučili zadnja leta. Ako pa bomo še nadalje tako zabiti, da bomo ob volitvah raje pomagali svojem sovražniku, kakor samemu sebi, potem res ne zaslužimo nič boljšega, ampak še slabše! Videli in čutili smo bič kapitalistov in njih podrepnikov, zato spreglejmo in volimo tedaj, ko je ura zato, tam in tiste, kateri bodo zastopali delavsko-kmečke interese; ne dajte se motiti od nacionalnih in verskih fanatikov, ampak premislite z lastno glavo in potem sodite. Spoznali boste, da je edina rešitev v tem, da se začnemo boriti proti izkoriščevalcem, proti vsem tistim, kateri nas hočejo oropati še tega, kar danes imamo. Ne dajmo se več varati in odločno povejmo vsem: Dosti ste nas varali; odslej si bomo sami gradili boljšo bodočnost! Tako bomo sodili v nedeljo vsi izkoriščani in osleparjeni delavci in kmetje naše buržuazne stranke; sodili in obsodili in spustili naše kroglice v drugo skrinjico! — Naj živi delovni razred! — Naj živi zmaga delavcev in kmetov nad kapitalističnimi pijavkami! — Naj živi socializem!

Volilci, pozor! V nedeljo, 23. jan. bo ob priliki volitev v oblastno skupščino tajništvo ves dan odprto radi eventualnih informacij o volitvah. — Vsak volilec naj se obrne na volilni odbor, kateri bo cel dan volilcem na razpolago v tajništvu v Zadržnem domu. — Volilni odbor za Združeno delavsko listo.

Rogaška Slatina.

V torek, dne 18. t. m. se je vršil v gostilni Žumer zelo uspešni volilni shod, na katerem je poročal s. Jelen iz Maribora. Razkrinkal je lažnjivo volilno agitacijo meščanskih strank, ter razložil pomen volitev v oblast. skupščino. Delavci in mali kmetje so z zanimanjem sledili izvajanjem ter bili navdušeni za združeno so-

Naše volilne skrinjice za ljubljansko oblast:

Ljubljana (mesto) 1. skrinjica	Ljubljana (okolica) 3. skrinjica	Kamnik (srez) 4. skrinjica
Kranj (srez) 4. skrinjica	Logatec (srez) 3. skrinjica	Radovljica (srez) 4. skrinjica
Krško (srez) 5. skrinjica	Litija (srez) 4. skrinjica	Novomesto (srez) 4. skrinjica
	Laško (srez) 4. skrinjica	

Za mariborsko oblast:

Maribor (mesto) 1. skrinjica	Maribor (desni breg) 2. skrinjica	Maribor (levi breg) 3. skrinjica
Ptuj (srez) 2. skrinjica	Celje (mesto) 2. skrinjica	Celje (srez) 3. skrinjica
Gornjigrad (srez) 2. skrinjica	Slovenjgradec (srez) 2. skrinjica	Konjice (srez) 3. skrinjica
Ljutomer-Radgona (srez) 5. skrinjica	Srez šmarnski-rogaški-kozjaški 4. skrinjica	

Sodruzi! To so skrinjice združenih delavcev in kmetov! Vse ostale so kapitalistične in protidelavske!

cialistično delavsko listo. S pozivom, da je četrti skrinjica naša, je sodr. Veilgoni zaključil shod.

Studenci pri Mariboru.

Pretečeno soboto se je vršil v gostilni Klemenčak volilni shod, kateri je bil izvanredno dobro obiskan. Sodr. Petejan iz Maribora je v enournem govoru stvarno in jasno razložil politični položaj v državi in velikanski pomen oblastnih volitev, pred katerimi se nahajamo. Navzoči volilci, med njimi tudi nekaj žensk, so njegovo poročilo pazno poslušali in z navdušenjem sprejeli.

Govorilo je na to še več sodrugov, kateri so se izrecno bavili s pomenom volitev in pred vsem obsojali delo in politiko meščanskih strank. Ogorčenje je nastalo nato, ko se je javil k besedi tudi nek slučajno navzoči klerikalni agitator, kateri pa med splošnim hrupom ni prišel do besede in se mu torej ni posrečilo razviti njegove propagande, kakor je nameraval. Pa je pri tej priliki slišal za njegovo stranko neprijetne stvari in le treznosti neka-

terih sodrugov se ima zahvaliti, da ga ženske niso postavile na sveži zrak. — Pokazalo se je ob enem, da smo socialisti kulturni ljudje, ker v nasprotnem slučaju bi se bili lahko posluževali enakih sredstev, kot klerikalci na njihovem shodu v Združeni banki dne 14. t. m. Upamo, da bodo klerikalci končno le izgubili veselje vznemirjati tukajšnjo socialistično trdnjavo, kakor so ga zgubili radičevci po večkratnih polomijah.

Svetujemo vsem nam nasprotnim strankam, da si naročijo še pred volitvami kake povečevalne instrumente za šteje kroglic, ker se jim sicer more pripetiti, da ne najdejo sploh nobenih kroglic v skrinjici. — Tukajšnjim volilcem pa svetujemo, da se udeležijo volitev do zadnjega moža in če jim je količkaj ležeče na tem, da se končno mizerne gospodarske razmere izboljšajo, da vržejo kroglico na dan volitev v drugo skrinjico, katera je socialistična, in na ta način pripomorejo zavednemu delavstvu do zmage.

Tu imate!

»Slovenec« od srede piše o našem shodu v Dolu pri Hrastniku doslovno:

»Socialpatrioti so pripeljali iz Hrastnika do 40 svojih in komunistov. — Po maši je prišlo na shod tudi nekaj naših pristašev pod vodstvom Jožeta Arnska in gosp. Bernota. — Aršek je hudo krtačil demokrate in socialpatriote. Nato je govoril Bernot, ki je bral levite socialpatriotom, ki jih je gosp. Krušič zaman skušal oprati. Socialpatrio-

tom na Dolu ne bo šla pšenica v klasje.«

Ali je treba še boljšega in hrupnejšega dokaza, komu bernotovci služijo?

Po maši so torej šli klerikalci pod vodstvom Arnska in Bernota na delavski shod in tam »peli levite socialpatriotom«. — Pod vodstvom Arnska in Bernota torej klerikalci po poročilu v »Slovencu« hodijo na delavske shode. »Naprejevci« so res delavska stranka!

Kaj čaka državne uradnike in železničarje,

ako se bodo udingali meščanskim strankam, bodisi klerikalcem ali radikalom ali drugim? To se vidi n. pr. že iz tega, kakšne novosti hočejo že djati v letošnji budžet.

O tem so si namreč zlasti vse kmetijske stranke, kakor radikalna, klerikalna in radičevska, edine. V prvi vrsti nameravajo znižati draginjske doklade vsem drž. uslužben- cem za 25—30 odstotkov, češ da je draginja že toliko padla. Ne pomislijo pa, da so bile in so še vedno plače prenizke.

Uvesti hočejo, da dobi uradnik ozir. drž. uslužbenec pravico do pokojnine šele po 20-letih službenih letih, to se pravi, da jih bodo lahko poljubno metali iz službe, ne da bi jim pristojala kaka pokojnina, če ni že 20-let služil. Doslej je veljalo, da je

10 službenih let dovolj.

Uradniki 1. kategorije (z univerzitetno naobrazbo) naj bi služili 35 let do polne pokojnine, drugi pa celo 40 do 42 let. In ta polna pokojnina bi bila samo 75 odstotkov zadnje plače.

To namerava današnja radikal-sko-radičevska vlada, in če bi bili šli tudi naši klerikalci v njo — saj je manjkalo samo čisto malo — pa bi bili tudi oni za to. O tem ni dvoma, ker to ne bi zadelo posestnikov in duhovnikov. — To čaka uradnike in železničarje ter druge, ako se ne bodo organizirali v razredno-bojevne organizacije in če bodo pri volitvah poljubljali noge tistim, ki jim pletejo železno knuto. Ali bodo torej uradniki in ostali državni nameščenci razumeli ta vladni migljaj?

Izza političnih kulis v Beogradu.

Naši klerikalci se tako radi širokoustijo — zlasti zdaj pred volitvami — da radi tega niso šli v vlado, kamor jih je Uzunović vabil, ker jim niso hoteli priznati avtonomije, oziroma ker so obenem postavili generala za železniškega ministra. Kakor pa doznavamo iz zanesljivega vira, je minister Pucelj odstopil od svojih zahtev, da bi kot minister še dalje zastopal Slovence, ker je sigurno računal, da gredo klerikalci v vlado. Šlo je le še za portfelje, ki bi jih imeli klerikalci dobiti. Ponujali so jim ministrstvo za poljedelstvo in za socialno politiko. Bilo je že vse pripravljeno, in

gospod Korošec je že telefoniral v Ljubljano, naj pripravijo posebno izdajo »Slovenca«. — Toda ob tričetrt na 11. uro je dal izjavo, da morajo vstop v vlado preklicati in da naj uničijo posebno izdajo. — In zakaj ni šel Korošec v vlado? Ne radi avtonomije in radi generala, kakor so se izmislili potem v »Slovencu«, nego zato ne, ker so oni hoteli imeti ministrstvo prosvete in prometa, kar pa jim radikalni niso hoteli priznati. — Tako je bila stvar, vi resnicoljubni klerikalci! Le vprašajte onega, ki je bil oni večer pri telefonu, ali ni bilo tako?!

Obletnica smrti sodruga dr. L. Periča.

Ljubljana, 20. jan.

V petek, 21. t. m., je minulo leto dni, odkar je prerano legel v grob s. dr. Ljudevit Perič, ljubljanski župan. Ogromna udeležba pri pogrebu je pokazala, kako je delavstvo kakor tudi vsa javnost, cenila njegovo delo v občini in njegov kremenit značaj.

In če se ob obletnici njegove smrti spominjamo pokojnika, bi pač ne bilo na mestu, če bi se ne spomnili vsaj nekaterih njegovih del in iniciativ, ki jih je izvršil, oziroma hotel, pa mu jih je demokratska stranka s svojim takratnim političnim vplivom preprečila.

Stanovanjska akcija v Ljubljani je posla iz njegovega delovnega programa; boj za splošno volilno pravico s čistim proporcem, ki so jo demokrati ukradli avtonomnim mestom, je vodil on, za ustanovitev zveze avtonomnih mest v svrhu obrambe avtonomije je zasnoval on, on je bil mož, ki v politiki ni poznal demagogije in s svojim delom se ni hvalil, pač pa stal vedno na braniku delavskih interesov.

Obširni socialno-politični program: ureditev službenih razmer mestnih nameščenecv, v mestnih podjetjih, ustanovitev ljudske kuhinje, organizacija socialno-političnega urada na magistratu in še mnogo drugih nalog si je nadel pokojni Perič.

Izvesti ni mogel vseh nalog, ker so ga trikrat nezakonito pogнали z magistrata. Trikrat je bil župan ozi-

roma komisar, vsega skupaj 16 mesecev. Iz tega je jasno razvidno, da, če je v dobi 16 mesecev, ki je bila trikrat nasilno prekinjena, storilo vse to in še mnogo drugega, o čemer smo itak že pisali, da so župan Perič kakor tudi njegovi sodrugi v občinskem svetu res nesebično in požrtvovalno delali za socialni napredek mestne občine in nje modernizacijo. — Mnogo tega dela so poznejši gerenti uničili, ker jim ni dišalo.

Nočemo izrabljati spomina blagega pokojnika v volilno agitacijo. To ne bi bilo častno. Reči pa moramo, da se mora delavstvo, uradništvo in obrtništvo prav ob tej priliki zavedati, da je razreden boj resen, da ljudje, ki teptajo ljudske pravice, ki žive od tega, da drug drugega obmetavajo z blatom, niso pravi zastopniki delovnega naroda. Ljubljana je delavsko, uradniško in obrtniško mesto, zato naj v njej ti tudi gospodarijo.

Pokojni Perič je bil najhujši sovražnik ogabnih političnih bojev. Čist je bil; niti politični sovražniki mu niso mogli ničesar očitati. Večkrat je sam rekel, da so umazani boji le tam potrebni, kjer ni poštenosti ali pa kjer se slepari.

V tem smislu posnemajmo pokojnika. Njegovemu spominu v čast in sebi v bodrilo ostanimo zvesti njegovim in svojim načelom ter edini v boju za pravice; to je enakovrednost delovnega ljudstva.

Slava njegovemu spominu!

Volišča v Mariboru.

V nedeljo, dne 23. januarja, se bodo vršile oblastne volitve od 7. do 18. ure na naslednjih voliščih:

I. mestni okraj (notranje mesto):

Volišče I. v telovadnici dekliške meščanske šole I. v Miklošičevi ul. 1, za volilce z začetnimi črkami rodbinskega imena A do včtevši L.

Volišče H. v telovadnici državne realke v Krekovi ulici 1, za volilce z začetnimi črkami M do Ž.

II. mestni okraj (graško predm.):

Volišče III. v telovadnici dekliške meščanske šole v Cankarjevi ulici 5, za volilce z začetnimi črkami A do včtevši L.

Volišče IV. v deški ljudski šoli I. v Razlagovi ulici 16 (pritličje, levo), za volilce z začetnimi črkami M do Ž.

III. mestni okraj (Melje):

Volišče V. v telovadnici dekliške ljudske šole II. v Cafovi ulici 9, za volilce III. mestnega okraja.

IV. mestni okraj (Koroško predm.):
Volišče VI. v deški ljudski šoli IV. v Samostanski ulici 10 (pritličje, levo), za volilce IV. mestn. okraja.

V. mestni okraj (Magdalensko predmestje):

Volišče VII. v otroškem vrtcu III. v Valvazorjevi ulici 40, za volilce z začetnimi črkami A do včtevši J.

Volišče VIII. v telovadnici deške ljudske šole III. na Ruški cesti, za volilce z začetn. črkami K do P.

Volišče IX. v deški ljudski šoli III. (pritličje, desno), Ruška cesta, za volilce z začetnimi črkami R do Ž.

Na dan volitev 23. januarja, kakor tudi ob dnevih pred in po volit-

Zaradi preobčnega volilnega gradiva je moral v tej številki podlistek izostati.

vah je v smislu določb čl. 34. zakona o oblastni in srezki samoupravi prepovedano točiti ali kakorkoli dajati alkoholne pijače.

Naši agitacijski lokali.

I. okraj v gost. »Zlati konj«, Vetrinjska ulica.

II. okraj v gost. »Puntigam«, Mlinska ulica.

III. okraj v gost. »Beli zajc«, Meljska cesta.

IV. okraj v gost. Benko, Koroška c.

V. okraj v gost. »Pri lokomotivi«, Frankopanova cesta.

V. okraj v gost. »Ljudski dom«, Ruška cesta.

Klerikalizem danes in pred 7. leti.

Nemškimi volilcem pošiljajo danes klerikalci, ali s pravo besedo povedano, rimsko-papeški podložniki, svoj volilni pamflet »Stražo« in sicer brezplačno in v velikih množinah. Mi odklanjamo njihov list in sicer zato, ker so pred osmimi leti drugače govorili, kar naj dokaže naslednji prepis akta, kateri leži vsem volilcem na ogled v naši upravi:

Mestni magistrat.

Volitve v ustavotvorno skupščino.

Maribor, 8. okt. 1920.

Gosp. v Mariboru.

Na zahtevo Franjo Žebota podano pod tuuradno št. ... se je storil sklep,

da se Vas črta iz volilnega imenika za mariborski mestni okraj III., ker

ste se dosledno izdajali za Nemca in tudi družino tako odgojili

Dr. Leskovar. **Dr. K Capuder.**
Tomažič.

Pečat mest. magistrata.

Za pravilen prepis: Kamenšek.

A isti gospod Žebot, ki je pustil takrat zgoraj imenovanega izbrisati, je pred par dnevi osebno obiskal izreklamiranega, ter ga zaprosil, naj voli drugo skrinjico, ozir. njegovo stranko. — Pred leti je ta demagoška popovska stranka pustila izbrisati stotine Nemcev, enakopravne državljane; danes se pa ista stranka poteguje za njihove glasove.

Mariborski nemški proletariat je uvidel hinavščino teh ničvrednih in popolnoma nemožnih klerikalnih voditeljev in ne bo volil drugo, ampak **prvo skrinjico**, zato, ker je naša stranka vsepovsod zastopala narodne manjšine in je tudi ob času, ko je bil sodr. Grčar župan v Mariboru, dosti storila, da so se ohranile nemške šole v Mariboru.

Nemški proletarec.

Jakob Bisternik, invalid, Prevalje 20.
Tonček pravi, jaz ne pijem vina,
zoperna mi njega je kislina,
moja je parola zdaj:
živel gorki »BUDDHA« čaj!

Čuvarjem naših skrinjic!

(Konec.)

Ta zapisnik morajo podpisati vsi člani volilnega odbora; potem zapro okna, odidejo iz glasovalne sobe, jo zaklenejo in vrata zapečatijo. Ključ od vrat vzame predsednik volilnega odbora. Naposled določi volilni odbor stražo, ki mora neprestano stražiti poslopje, kjer se bo glasovalo.

Člen 21. Na dan volitev se mora volilni odbor ob sedmih zjutraj sestati v poslopiju za volitve pred vrati glasovalne sobe, jo odpreti, vstopiti vanjo in, ko se je prepričal, da so skrinjice in zabojčki s kroglicami kakor tudi vse drugo v redu, mora sestaviti zapisnik, v katerem se ugotovljeno stanje potrdi. Nato mora odpreti usta skrinjic in tudi to zabeležiti v zapisniku. Zapisnik morajo podpisati vsi člani volilnega odbora. Nato se začne sprejemanje glasov.

Člen 22. Da se ob glasovanju vzdržuje red, za to skrbi predsednik volilnega odbora. Če je treba, sme zahtevati pomoč od občinskega ali državnega oblastva in to se mora odzvati njegovemu pozivu. Člani odbora, ki mislijo, da to ni potrebno, imajo pravico, da svoje mnenje zabeležijo v zapisniku.

Člen 23. Ves čas glasovanja morata za glasovalno mizo sedeti vsaj dva člana volilnega odbora. Eden izmed njih mora biti vedno predsednik volilnega odbora ali občinski odbornik, ki je član volilnega odbora, ali njegov namestnik.

Člen 24. Ako kdo izmed predstavnikov kandidatnih list odide z volišča, ne da bi pustil namestnika, se volitve nadaljujejo tudi brez njega; v zapisniku pa se mora to zabeležiti.

Člen 25. Nihče ne sme stopiti na volišče z orožjem ali pa z orožjem, porabnim za boj, razun v primeru, določenem v členu 22. tega zakona. kadar pozove predsednik volilnega odbora oboroženo pomoč, da vzdržuje red na volišču.

Niti državni niti samoupravni uslužbenci, ki nosijo po službenih predpisih orožje, ne smejo priti na volišče z orožjem izvrševati svojo volilno pravico.

Člen 26. V sobo, kjer se glasuje, je volilce spuščati po vrsti, po enega ali več, nikakor pa ne več nego po pet naenkrat.

Člen 27. Vsak volilec, ko stopi v glasovalno sobo, mora, preden glasuje, povedati glasno, da ga slišijo vsi člani volilnega odbora, ime, priimek in poklic, v mestih, kjer je več volišč, pa tudi svoje stanovanje. Ako volilca nihče v volilnem odboru ne pozna, ga predsednik odbora, ko se je prepričal, da je volilec vpisan v volilni imenik, vpraša, ali je res on, pod čigar imenom se je javil h glasovanju, ter ga opozori na zakonske posledice, če bi glasoval na tuje ime. Če volilec potrdi, da je on tisti, pod čigar imenom se je javil h glasovanju, sme odbor, ako se mu zdi potrebno, o tem neznanemu volilcu sestaviti zapisnik, v katerem se zabeleži njegov osebni popis kakor tudi ulica in številka njegovega stanovanja, ter dejati v zapisnik volilecve podpis, ako je pismen. Predsednik ima pravico odrediti, da se tak neznan volilec tudi fotografira. Ako tak neznan volilec na zahtevo odbora o svoji identičnosti ne predloži dokazil, ki bi bila po presoji odbora zadostna, ga odbor ne sme pripustiti h glasovanju. Ako se v volilnem odboru glede volilca pojavi dvom o njegovi identiteti, mora odbor odločiti z večino glasov, ali se tak volilec pripusti h glasovanju ali ne. Ako se ne pripusti, ga je takoj izročiti pristojnemu policijskemu (političnemu) oblastvu. Predsednik ali eden izmed članov volilnega odbora mora vsakemu volilcu, preden ga pripusti h glasovanju, glasno povedati, katero ali čigavo

kandidatno listo predstavljajo glasovalne skrinjice. Ako je volilec nepismen, mu mora na njegovo zahtevo predsednik ali član odbora prečitati vsa imena na kandidatnih listah. Ako se vse to ne zgodi, ima vsak član odbora pravico, da temu ugovarja in da, ko se glasovanje izvrši, zabeleži v zapisnik protest zoper nepravilno postopanje odbora. Vsak predstavnik liste ali njegov namestnik ima pravico, volilcu povedati, kateri stranki ali politični skupini pripada ta ali ona kandidatna lista ali skrinjica.

Predsednik dá volilcu, preden prične ta glasovati, eno kroglico; ko volilec prejme kroglico, jo dene v desno roko ali pa, če ima to roko pohabljen, v levo roko, zapre roko in gre s tako zaprto roko od skrinjice po vrsti, vtakne v vsako skrinjico roko, kroglico pa pri tem spusti v ono skrinjico, na kateri je prilepljena ona kandidatna lista, za katero hoče glasovati.

Ko potegne roko iz poslednje skrinjice, jo mora vprico vseh odpreti, tako da lahko vidi vsakdo, da nima več kroglice v njej in da je glasoval. Ves čas, dokler volilec glasuje, morajo predsednik in člani volilnega odbora paziti na to, da volilec ne dene kroglice v drugo roko in je ne odnese s seboj.

Oni volilec, ki zaradi težke telesne hibe ne bi mogel glasovati tako, kakor je povedano v tem členu, ima pravico, pred volilni odbor privedi pooblaščenca, da namesto njega odda glas. O tem mora sklepati volilni odbor ter sklep zabeležiti v zapisnik.

Člen 28. Ko je volilec oddal glas, mora oditi z volišča. Za volišče se smatra poslopje, kjer se glasuje, in njegovo dvorišče.

Člen 29. Volilni odbor ne sme zabraniti nikomur, ki je vpisan v abecedni volilni imenik, da ne bi glasoval. Če pa ima odbor ali posamezen član odbora kaj pripomniti, mora odbor ali oni član, ki ima kaj pripomniti, to postaviti v zapisnik. Ako se volilec prijavi h glasovanju, pa je na njegovo ime že glasoval kdo drugi, mora predsednik volilnega odbora, ko je postal po prvem odstavku člena 27. ter se nedvomno prepričal o glasovalčevi identičnosti in njegovem vpisu v abecedni volilni imenik, odrediti, da se njega ime, priimek in poklic vpiše v poseben seznam, ki se vodi kot seznam takih oseb. Ta seznam priloži volilni odbor volilnim spisom, v volilnem zapisniku pa je tak primer zabeležiti in navesti število takih oseb. Pri verifikaciji volitev s takimi primeri se vpoštevata tudi število teh oseb, ako to vpliva na izid volitve.

Člen 30. Lista se imenuje po imenu osebe, ki je na njej zapisana na prvem mestu.

Člen 31. Nobeno oblastvo ne sme nikoli in nikjer volilca klicati na odgovor za glas, ki ga je oddal pri volitvah, niti ne zahtevati od njega, naj pove, za koga je glasoval.

Člen 32. Glasovanje traja neprestano ves dan do šestih popoldne. Samo če nastane nered, se sme s pristankom odborske večine glasovanje prekiniti, dokler se ne povrne red. Povod nereda in čas, za katerega se je moralo glasovanje prekiniti, se mora zabeležiti v zapisnik. Ob šestih se zapre dvorišče ali poslopje, ako dvorišča ni, in se ne sme nihče več pustiti vanje; nadaljevati pa se mora sprejemanje glasov od onih volilcev, ki so že bili na dvorišču ali v poslopiju, dokler ne izglasujejo vsi, ta glede na to, do kdaj to traja. Ako se je moralo zaradi nereda glasovanje prekiniti za dlje nego eno uro, se za toliko časa po šestih prestanejo puščati volilci na volišče.

Člen 33. Ves čas glasovanja se mora voditi zapisnik o vsem, kar bi se dogodilo in kar smatra katerikoli član volilnega odbora za vredno, da se zabeleži. Vsi člani volilnega odbora morajo zapisnik podpisati. Ako pa bi ga predstavniki kandidatnih list ne podpisali, velja zapisnik tudi brez njih podpisov.

Vsak član odbora sme oddajati svoje posebno mnenje in svoje pripombe.

Člen 34. Na dan volitev, na dan pred volitvami in na dan po volitvah je prepovedano točiti ali kakorkoli dajati alkoholne pijače. To prepoved mora občinsko predstojništvo (opštinski sud) o pravem času razglasiti.

Člen 35. Ko se glasovanje konča, se morajo takoj zakleniti in zapečatiti za-

bojčki, iz katerih je predsednik jemal kroglice ter jih dajal volilcem. Ključ ostane pri predsedniku.

Člen 36. Potem se mora prešteti po seznamu glasovalcev, koliko volilcev je glasovalo. To število se mora zapisati z besedami na koncu seznamka; pod tem se morajo podpisati vsi člani volilnega odbora.

Člen 37. Ko se je to zgodilo, se mora zabeležiti v zapisnik: ob katerem času je bilo glasovanje zaključeno, koliko volilcev je glasovalo po seznamu glasovalcev, in vse drugo, kar se nanaša na potek volitev, pa ni bilo zabeleženo že prej. Vsi člani volilnega odbora se morajo podpisati; vsak od njih pa ima pravico, da poda ločeno mnenje in pripombe.

Člen 38. Po vsem tem se prično odpirati skrinjice in šteti kroglice po oni vrsti, kakor so skrinjice postavljene po členu 10. tega zakona.

Najprej se odpre ena skrinjica in iz nje se iztresejo vse kroglice v posodo. Predsednik volilnega odbora prešteje vse kroglice vprico vseh članov odbora. Ko jih je odštel 100, jih dá članu občinskega odbora, da jih prešteje tudi on, ta jih pa dá dotičnemu predstojniku kandidatne liste, da jih tretjič prešteje še on. Tako se ravna z vsako stotino, dokler niso preštete vse kroglice. Nato se takoj v zapisniku zabeleži z besedami številka skrinjice, dalje, za katero kandidatno listo je ta skrinjica prejemala glasove, in koliko je bilo kroglic v njej. Vsi člani odbora se morajo podpisati pod to zabeležko. Prav tako se morajo prešteti kroglice tudi v drugih skrinjicah. Ko se vse to zgodi, se zapisnik sklene: podpisajo ga vsi odborniki in potrdi se tudi z občinskim pečatom. Ločena mnenja in pripombe o poslovanju odbora so dopuščena tudi tukaj.

Nato je treba zapisnik, seznam glasovalcev in abecedni volilni imenik dejati v zavoj in pod pečatom nasloviti na glavni srezki, odnosno mestni, volilni odbor ter pustiti na mizi volilnega odbora.

Ko se je vse to zgodilo, odide volilni odbor iz glasovalne sobe, jo zaklene tako kakor prejšnjega dne ter postavi stražo, da čuva sobo, v kateri so ostali volilni spisi; ključ od sobe pa shrani predsednik pri sebi.

Postavljena straža ne sme to noč nikogar z nobenim izgovorom pustiti v to sobo.

Člen 39. Dan po izvršenem glasovanju se vsi člani volilnega odbora sestanejo ob sedmih zjutraj pred vrati glasovalne sobe, jo odpro ter vstopijo. Ko so se prepričali, da je vse v redu in tako, kakor je bilo puščeno, morajo ves volilni material vrniti občinskemu predstojništvu (opštinskemu sudu, poglavarstvu, odnosno uradu) ter od njega vzeti potrdilo nazaj. Ako opazijo, da ni vse v redu, morajo o tem sestaviti poseben zapisnik, ki se z drugimi volilnimi spisi vred izroči glavnemu volilnemu odboru. Nato vzame predsednik zavoj, pripravljen za glavni volilni odbor, in se odpravi na pot, da ga izroči glavnemu volilnemu odboru. S predsednikom vred imajo pravico iti tudi predstavniki kandidatnih list ali njih namestniki, kdor izmed njih hoče.

Kino.

KINO »DIANA«, STUDENCI

Od sobote, dne 22., do vključno torka, dne 25. januarja: **Harold Lloyd** v svoji najboljši komediji: **1000 : 1**. — Popolnoma nepotrebno bi bilo veliko o njem pripovedovati. Vsakomur je Harold Lloyd poznan: ljubljeneec vsakega kinoobiskovalca je on. Zato smo prepričani, da ne bode zamudil nikdo prilike, si ogledati Harold Lloydja v njegovi najsilnejši vlogi. — V nedeljo, dne 23. januarja, pomnožena godba.

Zahvala.

Podpisani se v prvi vrsti najtopleje zahvaljujem ravnatelstvu svinčenega rudnika The Central Europ. Mines LTD v Mežici, ki mi je kupilo invalidni voziček. Zahvaljujem se tudi rudarju Petru Havleju v Heleni pri Črni, ki je posredoval in se potrudil pri ravnatelstvu rudnika, da sem prejel omenjeni voziček. Ob enem se tudi zahvaljujem g. okrož. zdravniku dr. Edv. Suherju, da je z dovoljenjem ravnatelstva naročil in izbral kolo, kakršnega sem rabil. Prav vsem skupaj izrekam najsrčnejšo zahvalo!

Mag. št. 1001/27.

JAVEN POZIV!

Sklep vladnega komisarja za mesto Ljubljana z dne 24. dne stanovanjske bede večje število lastnih poslopij za stanovanje cembra 1926, št. 33913, da zida mestna občina v bistveno olajšani da naj v ta namen izda do najvišjega zneska 30.000.00 Din občinske zadolžnice (6% obligacijsko posojilo, vračljivo iz gradbenega fonda ad hoc potom žrebanja v največ 30 polletnih enakih obrokih), je bil javno razglašen po predpisu ljubljanskega občinskega reda in ni bil zoper njega v zakonitem roku prijavljen noben ugovor, niti vložen kak priziv.

Tudi je naletel ta sklep pri našem časnikarstvu brez razlike političnih strank, kakor tudi sploh v vsej ljubljanski javnosti na povsem dobrohotno presojo in bil prav simpatično pozdravljen.

Mestni občini je že znana namera nekaterih činiteljev, ki so pripravljani pri subskripciji podpisati precej pomembne zneske tega komunalnega posojila.

S pričujočim pozivom pa prosi mestna občina, da bi sploh vsi oni, ki imajo voljo subskribirati, **prijavili nameravano višino svoje subskripcije že sedaj in čim nujneje** mestni občini, katera si želi pregleda o tej **predsubskripciji za to, ker hoče še tekom januarja 1927 izposlovati pri osrednji vladi dovolilo za izdajanje tega posojila s pupilarno varnostjo in, če mogoče, oprostitvijo od rentnine.**

Zato je načelne važnosti, da more občina vladj že pri tej svoji prošnji dokazati izvedljivost zamišljene akcije, to je, da je že danes zagotovljena ugodna oddaja obligacij. Seznam predhodnih prijaviteljev naj torej, z drugo besedo, služi občini kot važna opora pri njeni prošnji na finančno ministrstvo.

Prijave naj se oddajo pismeno ali ustmeno pri mestnem knjigovodstvu in naj vsak prijavitelj tudi pripomni, ali sme občina njegovo prijavo z drugimi vred dati javnosti v vednost, ali ne.

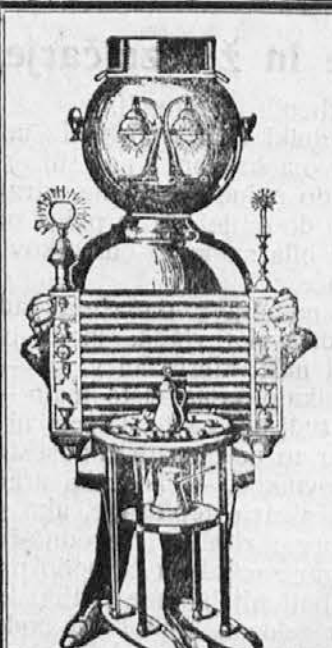
Posebno se obračamo še do onih, ki so po § 23 zakona o stanovanjih (denarni zavodi, zavarovalnice, trgovska, industrijska in podobna podjetja) dolžni sezidati stanovanja za svoje uradnike in nameščence.

Program, kje in kako naj se zida, bo občina po pregledu statistike pri stanovanjskem sodišču sestavila sporazumno z zainteresiranimi krogi, med katere bo v prvi vrsti šteti tudi subskribente.

Tudi se bo v sporazumu z interesi izdal svoječasni pravilnik o oddajanju stanovanj v hišah, ki bodo zgrajene s pomočjo tega posojila.

Ponavljamo končno nujno prošnjo, da izvoli vsakdo, ki misli subskribirati to in pa nameravani znesek, **brez odloga** prijaviti mestnemu knjigovodstvu. Razume se, da to ni še obvezna subskripcija, ampak le pomoček za pregled volje o subskripcije.

Mestni magistrat ljubljanski, dne 12. januarja 1927.

„JUGOMETALIJA“

nudi
po najsolidnejših
cenah vse v stroko spadajoče
izdelke: patentirane peči, ogrevalne
aparate, kotle za žganjekuho, vsakovrstno
kuhinjsko posodo, petrolejske svetilke
na plin ter vsakovrstno galan-
terijsko robo iz
kovin.

LJUBLJANA